

INFORMAȚII PRIVIND ISTORIA ORAȘELOR

Nr. 158

Sibiu, iulie-septembrie 2012

Paul Niedermaier 75

Istoricii sunt obișnuiți cu duratele lungi ale trecutului, asupra cărora stau aplecați ani în șir, o viață întreagă uneori. Drept urmare, deseori sunt surprinși de durata scurtă a istoriei pe care au trăit-o. Astfel se întâmplă și în cazul Comisiei de Istorie a Orașelor din România și al președintelui său de onoare, prof. univ. dr. Paul Niedermaier, membru corespondent al Academiei Române. Parcă mai ieri punea bazele Comisiei noastre și obținea aprobarea ca revista „Historia Urbana” să apară la Editura Academiei. Constatăm astăzi că aceste instituții au împlinit două decenii de activitate, iar întemeietorul lor a pășit pe o nouă treaptă a existenței sale. Cei 75 de ani împliniți la 25 iulie a.c. au fost marcați de CIOR în sesiunea anuală, din 23-24 aprilie, de la Giurgiu. Transmitem și pe această cale sărbătoritului urările noastre de sănătate, viață lungă și putere creatoare, cu gândul, exprimat deschis, că CIOR, revista și buletinul pot beneficia, în continuare, de experiența și ideile sale.

Cele zece volume și zecile de studii apărute în culegeri și în reviste de specialitate din țară și din alte state, sub semnătura lui Paul Niedermaier, sunt cunoscute cititorilor acestei foi și nu vom mai insista asupra lor. Observăm aici doar că directorul Institutului din Sibiu al Academiei Române continuă seria lucrărilor de sinteză din ultimii ani cu o nouă carte în limba română, aflată sub tipar la Editura Academiei, care va fi prezentată în aceste pagini. Este o nouă mărturie că sărbătoritul continuă munca de cercetare, care a rămas pe primul plan între preocupările sale, cu toate solicitările din alte domenii (manageriale, obștești). Avem de-a face cu un model de urmat și în acest sens, întrucât astăzi, ca și ieri de altfel, sunt tot mai dese solicitările cronofage care îl deturneză pe cercetător de la adevărata sa menire. El știe să îmbine activitățile în multiple domenii în care a fost și este angrenat.

În penuria de modele pe care o resimte astăzi societatea noastră, Paul Niedermaier este un exemplu pentru tinerii cercetători prin metodologia riguroasă, prin perseverență și corectitudine, prin bogăția surselor consultate. Tocmai pentru a-și pune în valoare toate aceste calități, îi dorim sărbătoritului, încă o dată, mulți ani rodnici, cu noi împliniri și bucurii. Este indiscutabil, că acestea vor fi cu atât mai mari cu cât ctitoriile sale de suflet vor continua să existe și să se dezvolte an de an.

Vasile Ciobanu

Procesul-verbal al Adunării generale a Comisiei de Istorie a Orașelor din România, Giurgiu, 23 aprilie 2012

Cu prilejul sesiunii naționale a Comisiei de Istorie a Orașelor din România *Comisia de Istorie a Orașelor din România și „Historia Urbana” la 20 de ani. Istoriografia orașelor din spațiul românesc – începuturi și evoluție*, găzduită de Muzeul „Teohari Antonescu” și Primăria Giurgiu, în intervalul 23-24 aprilie 2012, s-a desfășurat și Adunarea generală a CIOR și a societății „Civitas Nostra”.

Ordinea de zi a fost următoarea:

1. Raport de activitate de la Adunarea generală de anul trecut până la zi.
2. Dezbateri asupra raportului.
3. Stabilirea tematicii viitoarelor manifestări științifice.
4. Aprobarea noilor membri înscriși în CIOR.
5. Diverse.

Înainte de a intra în ordinea de zi, dl Vasile Ciobanu anunță încetarea din viață, după ultima adunare generală, a membrilor Constantin Juan-Petroi (ianuarie 2012, Orșova) și Corneliu Crăciun (noiembrie 2011, Oradea). Adunarea păstrează un moment de reculegere.

Raport de activitate al CIOR și a Societății „Civitas Nostra” în perioada 27 mai 2011–23 aprilie 2012, prezentat în adunarea generală comună de la Muzeul Județean „Teohari Antonescu” Giurgiu

Stimate colege, stimați colegi,

Aniversăm în acest an douăzeci de ani de la înființarea Comisiei de Istorie a Orașelor. Adunarea de constituire a avut loc la 8 mai 1992 la Sibiu. Nu suntem însă la cea de-a XX-a adunare generală, deoarece în 1999 nu a avut loc sesiunea anuală și nici adunarea. O trecere în revistă sugestivă asupra celor două decenii de activitate a prezentat în adunarea de deschidere a sesiunii, inițiatorul și fondatorul CIOR, dl Paul Niedermaier.

În raportul de față ne vom opri doar asupra activității depuse de la ultima adunare generală (Brăila, 27 mai 2011) până în prezent.

În primul rând mulțumim d-lui Emil Păunescu și colegilor săi de la Muzeul Județean „Teohari Antonescu” Giurgiu pentru organizarea sesiunii anuale din acest an, după ce, reamintim, au mai găzduit o sesiune anuală a CIOR, cea de-a IV-a, în 20-21 octombrie 1995, când am dezbătut tema „Factorul militar în viața orașului”.

Constatăm și cu această ocazie că sesiunile de comunicări, alături de publicații, au rămas principala formă de activitate a CIOR. De această dată putem consemna organizarea unui simpozion internațional al Comisiei Internaționale de Istorie a Orașelor, la Sibiu, în 9-10 septembrie 2011. Inițiativa organizării a avut-o dl Paul Niedermaier. Tema simpozionului a fost: „Orașul și spațiile sale”. Au participat 25 de cercetători care reprezintă țările lor în CIIO. Din partea noastră au prezentat comunicări dl Laurențiu Rădvan, reprezentantul CIOR în CIIO, dna Maria Crângaci-Țiplic, domnii Paul Niedermaier și Dan Dumitru Iacob. În cadrul simpozionului a avut loc și o dezbateră despre atlasele istorice ale orașelor. Simpozionul a făcut parte din seria de manifestări anuale ale CIIO, așa cum sunt și sesiunile noastre anuale. Despre simpozion s-a raportat în buletinul IIO și apare o cronică în „Historia Urbana” din acest an.

La capitolul manifestări colective consemnăm și ședința Comitetului CIOR din 18 ianuarie a.c. care a discutat organizarea actualei sesiuni și o serie de probleme curente. Între acestea s-a aflat și discutarea unor noi cereri de înscriere în CIOR, la recomandarea unor membri ai comitetului (Teodor Octavian Gheorghiu, Ionel Căndea). Potrivit statutului, Comitetul recomandă adunării generale aprobarea înscrierii următorilor colegi: Gabriela Apostol, Michael Wiczorek, Dumitru Săndel, Gabriel-Felician Croitoru.

Întrucât suntem deficitari la capitolul atragerii de noi membri, fapt semnalat și în anii anteriori, se impune o preocupare sporită a tuturor membrilor pentru îndrumarea spre CIOR a cât

mai multor cercetători interesați de istoria orașelor. *Bibliografia istorică a României* ne arată că există încă mulți asemenea specialiști. De asemenea, trebuie îndrumați spre CIOR tinerii: studenți, masteranzi, doctoranzi. Dacă fiecare dintre noi ar reuși să convingă cel puțin un specialist să devină membru CIOR, într-un an-doi ne-am dubla numărul. Considerăm că problema devine prioritară pentru perspectiva apropiată a Comisiei noastre.

O problemă la fel de dificilă în condițiile economice actuale a devenit și organizarea de sesiuni în viitor. Drept urmare, dl Niedermaier a venit cu propunerea organizării anuale a acestora la Sibiu. Rămâne de rezolvat și acolo finanțarea.

Publicațiile CIOR

În intervalul analizat au continuat lucrările la principalele proiecte ale Comisiei.

Atlasul istoric al orașelor din România (coordonator Dan Dumitru Iacob) a ajuns la fascicola *Brăila*, ale cărei hărți și redactare sunt programate să se încheie în acest an, dl Ionel Cândea asigurând editarea. Anul viitor va începe lucrul la un nou oraș transilvan, Târgu Secuiesc sau Odorheiu Secuiesc.

Dicționarul istoric al orașelor din România (coordonatori Anda-Lucia Spânu și Maria Crângaci-Țiplic) este prevăzut să încheie redactarea în acest an. Facem din nou apel la membrii CIOR care s-au angajat să redacteze textul pentru anumite „voci” să-și trimită contribuțiile.

Bibliografia istorică a orașelor din România urmează să fie continuată începând cu anul viitor. Și în acest proiect este nevoie de colaborarea membrilor CIOR care pot semnala apariția unor lucrări, îndeosebi monografiile ale unor orașe, editate de primării sau de edituri mai mici, care ajung cu greu să fie cunoscute. Bibliografia își propune tocmai acest obiectiv: să introducă în circuitul științific asemenea lucrări mai puțin știute. Nu este încă luată o decizie dacă să fie revizuită ediția *Bibliografiei* din 2007 sau să se continue cu un volum II, care să includă lucrări apărute în anii 2008-2012 (ultimii 5 ani). Supunem discuției adunării generale această problemă, ca și pe celelalte menționate.

La capitolul *Bibliografie* consemnăm apariția recentă a bibliografiilor orașelor Brăila și Galați, alcătuite de colegii Ionel Cândea și Costin Croitoru. Salutăm apariția acestor lucrări, îi felicităm pe autori și considerăm fapta lor demnă de urmat, după cum s-a subliniat și la lansarea celor două volume, în urmă cu două ore. După cum ați văzut, Comitetul CIOR a acceptat includerea acestor cărți în seria sa *Contribuții la istoria orașelor din România*, ajunsă la volumul al XI-lea. Așteptăm noi propuneri pentru volumele ulterioare.

Revista „*Historia Urbana*” a fost clasată de ultima evaluare a CNCSIS la categoria C. Decăderea din Categoria B+ la care se afla anul trecut s-a făcut pe baza adoptării unor noi criterii de evaluare (a treia schimbare în ultimii 6-7 ani!). Respectând aceste criterii încercăm în acest an accederea în BDI „Scopus” și apoi vom depune din nou dosarul de evaluare a revistei, cu speranța că vom realiza punctajul necesar pentru categoria B încă în acest an. Menționăm că am depus dosarul și la ISI, pentru care nu prezentăm interes. Numărul din acest an al revistei a fost predat Editurii și avem convingerea că va fi tipărit până la sfârșitul anului.

Din buletinul „*Informații privind istoria orașelor*” au apărut în această perioadă patru numere (numai în varianta electronică). Acestea se pot afla pe site-ul Institutului de Cercetări Socio-Umane Sibiu (www.icsusib.ro). Buletinul așteaptă, ca și revista, sprijinul Dumneavoastră: prezentări de manifestări științifice, vernisaje de expoziții muzeale privind istoria orașelor, prezentări de noi apariții.

Situația financiară a CIOR

Fondurile CIOR sunt administrate de Societatea „*Civitas Nostra*”, ai cărei membri suntem cu toții. Sursele acestor fonduri sunt contribuțiile anuale ale membrilor (20 lei/an) și donațiile de 2% din impozitul anual pe venit, bani pe care îi putem direcționa după dorință. Fondurile din contribuții s-au diminuat an de an. În momentul de față s-au adunat 3988 lei din această sursă. Cheltuielile din această sumă erau generate de multiplicarea și expedierea buletinelor IIO. Întrucât de la începutul acestui an buletinul se redactează și expediază numai electronic, aceste cheltuieli au fost eliminate. A devenit o problemă însă achitarea contribuției anuale. Dintr-o listă de 85 de membri care au plătit

vreo cotizație în ultimii 10 ani, constatăm că în 2011 au achitat-o doar 21 membri, în 2010 doar 32, iar 2009 44 de membri. Constatăm așadar o scădere constantă a numărului de membri cotizanți. Putem pune și pe seama crizei acest fenomen, dar el rămâne unul îngrijorător. Cealaltă sursă a fondurilor noastre, cota de 2% din impozit este mai generoasă. Avem adunați peste 9000 de lei din care se cheltuiesc anual doar sume mici (2-300 lei) pentru comisionul de administrare perceput de bancă și pentru plata contabilului care întocmește bilanțul anual. Remarcăm faptul că, deși formularele pe care le depunem la administrațiile financiare de care aparținem au ca dată limită ziua de 15 mai, sumele respective au intrat în contul Societății „Civitas Nostra” abia în noiembrie-decembrie și chiar în ianuarie anul următor! Cu toate acestea, vă rugăm să depuneți formularele însoțite de o copie a fișei fiscale care atestă că ați plătit un impozit și suma lui (după salariu sau după alte surse de venit). Totodată mulțumim călduros acelor colege și colegi care au dirijat suma de 2% din impozit spre contul nostru. În alți ani s-a solicitat publicarea sumelor celor care au făcut asemenea donații. Raiffeisen Bank ne-a informat însă că nu știe decât administrația financiară de la care vin fondurile, nu și numele depunătorilor. Dar noi știm care sunt membrii CIOR din județele respective, deoarece sunt puțini (am primit, de exemplu, din Argeș, Buzău, Brăila, Timiș etc.).

Supunem dezbaterii și aprobării Dvs. prezentul raport de activitate, cu speranța că la viitoarea adunare generală, care va fi și una de alegeri, vom putea prezenta o activitate mai bogată, cu mai multe rezultate ale strădaniilor noastre științifice.

Președinte CIOR, *Vasile Ciobanu*

După prezentarea raportului de activitate se trece la discuții.

Dl Paul Niedermaier consideră destul de complet raportul și subliniază importanța organizatorică a societății „Civitas Nostra”. În privința sesiunii din anul viitor, de la Sibiu, menționată în raport, afirmă că poate fi mai curând un colocviu, la Cislăchioara, în apropierea Sibiului, cu mai puțini participanți. Se speră în atragerea susținerii financiare de la unele instituții locale. Dar această manifestare, care ar putea fi anuală, nu trebuie să fie decât o completare a sesiunilor noastre tematice. Ar urma să fie prezentate câteva referate ca bază de plecare pentru dezbateri. În privința buletinului IIO, consideră că are două scopuri: de informare a membrilor CIOR și de propagandă. Chiar și cei care nu-l citesc, află cel puțin că CIOR există. Pentru membrii integrați este suficientă forma electronică, dar pentru funcția de propagandă nu e suficientă, pentru că buletinul trebuie căutat. În schimb, dacă este primit prin poștă este altceva. Cheltuielile cu multiplicarea și expediția s-ar justifica, în opinia sa. Apreciază ca utilă publicarea sumelor depuse ca 2 %, fie și numai pe administrații județene. Referitor la evaluarea activității științifice, anunță că va ridica la Academie problema evaluării activității de redactare a publicațiilor științifice, care implică multă muncă și nu apare între criteriile de evaluare.

Dl Ionel Căndea continuă ideea, arătând că este nemulțumit de criteriile de evaluare aplicate și a informat de acest lucru pe evaluatori. Relativ la arbitrarul care domnește în domeniu, dă exemplul Editurii Istros Brăila, pe care o conduce și care este evaluată „B” pentru lucrările de istorie medie și „C” pentru cele de istorie modernă și contemporană. Dintre cărțile editurii, trei au primit premii ale Academiei Române.

Dl Niedermier revine și relevă că speră într-o îmbunătățire a situației. În Germania există trei instituții care fac evaluarea, analizând cu atenție, câte o săptămână, activitatea unei instituții de cercetare.

Doamna Ioana Bogdan Cătănicu afirmă că la noi nu se evaluează decât publicarea și nimic altceva. Dl Ciobanu roagă pe dl Niedermier să susțină și aprecierea/punctarea recenziilor, redactarea de publicații științifice, organizarea de manifestări științifice.

Dl Ion Zainea arată că mulți dintre noi suntem membri în mai multe asociații, în ONG-uri și nu putem direcționa cei 2% peste tot. De aceea propune să mărim contribuția la 50 lei/an.

Dl Căndea arată că se poate trimite o sumă echivalentă cu cea reprezentând 2% din impozit la CIOR și anunță că va proceda astfel.

Dna Bogdan Cătănicu întreabă dacă nu se pot trimite banii online în contul “Civitas Nostra”. Dl Ciobanu răspunde că se va interesa la bancă.

Dl Vasile Ciobanu supune aprobării raportul de activitate prezentat. În unanimitate raportul a fost aprobat.

Având în vedere lipsa de timp pentru dezbateri, tematica viitoarelor manifestări științifice va fi abordată în ședințele comitetului CIOR, de comun acord cu reprezentanții instituției cu care vom colabora pentru organizare, ca și până în prezent.

La recomandarea comitetului, adunarea generală aprobă cererile de înscriere ca membri ai CIOR a doamnei Gabriela Apostol și a domnilor Michael Wieczorek, Dan Râpă-Buicliu, Dumitru Săndel și Gabriel-Felician Croitoru.

Înainte de închiderea lucrărilor, dl Ciobanu îl felicită pe dl Paul Niedermaier care va împlini în curând 75 de ani și îi mulțumește pentru ctitorirea CIOR și a publicațiilor sale. Reprezentantul Muzeului “Teohari Antonescu”, dl Emil Păunescu, trece în revistă contribuțiile științifice ale președintelui nostru onorific, recunoașterea lor internă și internațională și îi urează ani mulți și putere de muncă. În numele primarului Municipiului Giurgiu, purtătoarea de cuvânt a Primăriei oferă dlui Niedermaier un frumos album al municipiului și însemnele așezării.

Dl Ciobanu declară închise lucrările adunării.

Romanian Academy

Commission for the History of Towns in Romania

INFORMATION ABOUT URBAN HISTORY

Summary

The Newsletter No. 158 contains congratulations addressed to prof. Paul Niedermaier at the occasion of his 75th birthday. It also includes the minutes of the general meeting of The Historical Commission for the Cities of Romania (held in Giurgiu, 23 to 24 April 2012, at the conference *The 20th Anniversary of the Commission for the History of Towns in Romania and Historia Urbana. The Historiography of Cities from Romania – Beginnings and Evolution*), together with the Activity Report of the Commission and the “Civitas Nostra” Society, from 27 May 2011 to 23 April 2012.

Rumänische Akademie

Kommission für Städtegeschichte Rumäniens

STÄDTEGESCHICHTLICHE INFORMATIONEN

Resümee

Das Informationsblatt Nr. 158 beinhaltet Glückwünsche zu Prof. Paul Niedermaiers 75. Geburtstag, das Protokoll der Mitgliederversammlung der Städtegeschichtekommission Rumäniens (aufgenommen in Giurgiu, 23.-24. April 2012, anlässlich der Tagung *Zum 20. Jahrestag der Kommission für Städtegeschichte Rumäniens und der Zeitschrift Historia Urbana – Beginn und Entwicklung der Städtegeschichte Rumäniens*), sowie den Tätigkeitsbericht der Kommission und der Gesellschaft „Civitas Nostra“ (27. Mai 2011–23. April 2012) .

Comisia de Istorie a Orașelor din România, Bulevardul Victoriei 40, RO – 550024 Sibiu

tel: 0040 269 212604, fax: 0040 269 216605,

www.icsusib.ro; spanu@icsusib.ro; andaluciaspanu@yahoo.com

ISSN 2284 – 502X, ISSN – L = 1224 – 2853

Redactor: Anda-Lucia Spânu